

IVN brengt de Nationale Tuinvogeltelling 2024 naar woonzorgcentra

In wisselende samenstelling zijn gedurende het weekend van de Nationale Tuinvogeltelling 2024 door drie leden van de Vogelwerkgroep van IVN Westerkwartier e.o., met drie gewone IVN-leden en twee medewerkers van het zogeheten Vrijtijdsteam van Stichting de Zijlen, zes woonzorg- en twee dagbestedingslocaties bezocht. Het doel, gezamenlijk aandacht aan tuinvogels besteden en waar mogelijk ook een half uur durende telling uitvoeren.

Op elke bezochte locatie is een zak vogelvoer (1/2 kilo) afgeleverd met opdracht alvast te gaan strooien, en meerdere woonlocaties ontvingen vooraf ook al kleurplaten.

Op de dag zelf werden ook twee soorten zoekkaarten (Vivara Tuinvogels) en telformulieren achtergelaten.

Op **vrijdagochtend 26 januari** bezochten we een dagbestedingscentrum op Nienoord te Leek.

De acht zelfredzame cliënten en twee begeleidsters hadden zich goed voorbereid.

Er werd al ruim voordien gevoederd (zaad, pinda's, vet), er lagen vogelboeken die al goed werden geraadpleegd en een deel van de cliënten wist er al veel over te vertellen en herkende ook vogels.

Door de regen en beslagen ruiten was vogels tellen van binnenuit wat lastig.

Daarom liepen we naar de dierenschuur waar we minstens 25 mussen zagen (vermoedelijk een kruising tussen huismuis en ringmus, of beide soorten dooreen) en een in de voederruif leggende hen.

Meegetroond naar andere schuren werden we gewezen op de aanwezige uilenkast waar ter plaatse op de grond enkele uilenballen werden gevonden.

Ten behoeve van het interne ZijlnieuwsTV zijn er die ochtend, met toestemming, ook wat opnames gemaakt.

In de middag gingen we naar woonzorgcentrum de Lindehoeve in Tolbert. Hier wachtten 9 cliënten en 3 dames personeel ons op. Met deze aanzienlijk oudere en meer zorgbehoevende cliënten hebben we ons voor de (bijna) panoramaramen gesitueerd van waaruit perfect zicht was op het d.m.v. een haag afgesloten terras. Ook hier was al volop vooraf gevoederd waarbij werd aangegeven dat de meeste vogeltjes zich 's ochtends lieten zien. Desalniettemin stalen een winterkoninkje en een vink

de show door zich langdurig heel goed te laten bekijken. Verder zagen we in de tuin 2 merels, 2 koolmezen, een pimpelmees en twee! roodborsten.

Er werd druk meegeteld door een paar cliënten, terwijl anderen vogelplaten inkleuren of aan het breien waren. Ook hier was onder enkele cliënten best wat vogelkennis aanwezig.

Op **zaterdag 27 januari** bezoeken we 's ochtends twee en 's middags een woonzorglocatie, resp. De Balder - Koetshuis 4, en de Wieling - Koetshuis 13 en 's middags Koetshuis 11.

Op al deze woonzorglocaties wonen volwassen cliënten functionerend op kleuterniveau.

Op geen der locaties was vooraf gevoederd door tijdgebrek en veelvuldige inval en vervanging van vaste personeelsleden. Op de terrassen van geen der drie locaties was binnen het halve tel-uur sprake van enige vogelactiviteit, mede door het niet vooraf voeren maar ook door de toch wel iets ongunstige ligging voor vogels.

Aan de zijkant van de Balder, daar waar een sloot met elzensingel vrij dicht op het gebouw staat, ontdekten we echter 10 barmsijsen die druk zaadjes uit afgevalen elzenproppen pikten.

Ook bij het Koetshuis 11 was in de middag de enig zichtbare activiteit in een ver achter de tuin liggende elzensingel, met o.a. een groenling, een gaai, een houtduif, twee koolmezen en een merel.

Op alle drie de locaties zaten op enig moment gemiddeld drie cliënten in stoel of rolstoel met ons voor het raam. Dat hun spanningsboog vrij laag is bleek doordat de aandacht al snel weer op andere zaken overging en ze geregeld wegliepen (en ook terugkwamen). Toch hoorden we later terug dat het meezingen voor een jarige en het enthousiasme bij het zien van de barmsijsen alsmede het tonen van een fotootje met bijbehorend geluid wel degelijk een positieve, voor de verzorgers zichtbare invloed op de desbetreffende cliënten heeft gehad.

Zondag 28 februari stond in de ochtend een bezoek aan woonzorglocatie het Koetshuis 1 gepland. Dit is een uit zes woonstudio's bestaand complex waar we door de complexiteit van de zorg en de krappe ruimte liever niet op de groepen zelf komen.

Daarom verzamelen we op het voorplein waar vooraf al wat voer is uitgestrooid.

Met slecht één cliënt (wel een vogelliefhebber!) en een aanwaaiend kind uit de wijk lopen we een rondje door het achter het complex liggende parkachtige achter terrein.

Naast de acht op de nok van het dak rustende stormmeeuwen horen we o.a. een boomklever en laat zich naast meesjes, merel en andere te verwachten vogels langdurig een grote bonte specht heel goed zien.

's Middags bezoeken we als laatste in dit weekend een woonzorglocatie in Leek waar zich vrij onverwacht ook Derk Bosscher van het OogTV weekendprogramma 'Expeditie Grunnen' meldt. Hij was op deze activiteit geattendeerd via een Facebookmelding van de Zijlen zelf.

Het is even improviseren, het geeft ook wat onrust op de groep en als ze er eenmaal zijn toont zich niet één vogel in de tuin (wel er buiten). Op een speelse manier hebben we getracht de toch iets mee te geven van het plezier van vogels kijken cliënten, en OogTV van het fenomeen Nationale Tuinvogeltelling.

Afsluitend werd in het Grand Café van het MFC op Sintmapark nog een knutselworkshop vogels maken verzorgd door een medewerkster van het Vrijtijdsteam van de Zijlen.

Samenvattend: als experiment is het voor zowel de Zijlen als voor IVN geslaagd. Of we dit willen continueren hangt mede af van hoe beide partijen het 3-daagse weekend evalueren. Helder is al wel dat er een aantal lessen te trekken zijn die vooral gericht moeten zijn op voor welke locaties het samen kijken naar vogels iets betekent voor cliënten, en het vooraf voederen en vogels laten gewinnen. Hoe dit laatste praktisch te realiseren kan onderwerp van discussie of onderzoek zijn.

Als dank ontvingen de zes IVN-ers allen een door dagbesteding Sintmaste gemaakt vogeltaart.

De uitzending van TvNoord, "Expeditie Grunnen" is terug te zien via:

https://www.rtvnoord.nl/tv/aflevering/expeditie-grunnen/1088118_20240128180000

Het item bij de Zijlen start rond bij ongeveer 20:20

Voor de statistiek:

Er is geteld in samenwerking met leden van IVN Westerkwartier e.o. op diverse woonzorg- en activiteitenlocaties van de Zijlen in Tolbert en Leek.

Dagbesteding de Zijlen Nlenoord, (Nienoord 20, Leek) vr. 26 jan., 10.30-11.30

Huismus en ringmus gemengd (in dierenschuur): 25

De Lindehoeve, Bousemalaan 3) vr. 26 jan., 13.00-14.00

Koolmees: 2

Merel: 2

Pimpelmees: 1

Roodborst: 2

Vink: 1

Winterkoning: 1

Koetshuis 4 (de Balder, team 2) za. 27 jan., 10.00-11.00

Koolmees: 2

Merel: 1

Vink: 2

Grote barsijs: 10

Koetshuis 13 (de Wieling, team 1) za. 27 jan., 11.00-12.00

Houtduif: 1

Merel: 1

Koetshuis 11 (de Wieling, team 2) za. 27 jan., 13.00-14.00

Houtduif; 1

Kraai: 1

Groenling: 1

Koolmees: 2

Gaai; 1

Merel: 1

Koetshuis 1, (achterliggende parkzone) zo 28 jan., 11.45-12.00

Boomklever: 1

Gaai: 3

Grote bonte specht: 1

Houtduif: 1

Koolmees: 1

Merel: 2

Roodborst: 1

Stormmeeuw: 8 (op daknok)

Turkse tortel: 1

van Panhuyslaan 50 (zijtuin) , zo 28 jan., 13.45-14.15

Vink: 1
